

**OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ**

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony ścisłej

A. W ekosystemach leśnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Monitorowanie kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk Natura 2000	1702,70 ha	Obszar ochrony ścisłej

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Monitorowanie kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk Natura 2000	48,53 ha	Obszar ochrony ścisłej

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Monitorowanie różnorodności biologicznej rakowatych (<i>Astacidae</i>) – odłowy kontrolne pułapkami żywołownymi (racznikami)	25,64 ha	Oddział 194a (jeziro Muliczne)
2	Monitoring badawczy ichtiofauny, pierwotniaków i fitoplanktonu w jeziorach dystroficznych – odłowy ryb sprzętem stawnym oraz pobór prób wody z wybranych jezior	4,20 ha	Oddziały: 266g (jeziro Konopniak), 227f (jeziro Wygorzele)
3	Odłowy kontrolne ryb oraz zabiegi odtworzeniowe ichtiofauny w związku z masowym śnięciem ryb w rzece Czarnej Hańczy powyżej jeziora Wigry, spowodowanym awarią oczyszczalni ścieków w Suwałkach w 2018 r.	6,72 ha	Oddziały: 87c, 99a, 100a, 179a, 180a, 180b, 181a, 181b, 182a

D. Inne – utrzymanie infrastruktury związanej z udostępnianiem obszaru WPN²⁾

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Bieżące remonty urządzeń turystycznych	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2	Obalanie drzew zagrażających bezpieczeństwu przy drogach publicznych, szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych i w miejscach odpoczynku	1) 35 szt. 2) 47 szt.	1) Obwód Ochronny Mikołajewo 2) Obwód Ochronny Wysoki Most

3	Remont pomostu widokowego przy zielonym szlaku (ścieżka Jeziora, torfowisko)	110 m ²	Obwód Ochronny Słupie Oddział 150d
4	Sprzątanie rzeki Czarnej Hańczy powyżej jeziora Wigry – usuwanie odpadów stałych	6,72 ha	Oddziały - 87c, 99a, 100a, 179a, 180a, 180b, 181a, 181b, 182a

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przygotowanie powierzchni pod odnowienia drzewostanów: 1) wycinanie krzewów przeszkadzających w odnowieniu drzewostanu; 2) punktowe zdzieranie i przekopywanie gleby w miejscach sadzenia drzewek; 3) punktowe zdzieranie i przekopywanie gleby dla inicjowania odnowienia naturalnego; 4) cięcia rozluźniające – usuwanie krzewów, głównie leszczyn, w celu odsłonięcia nowego pokolenia drzewostanu	7,79 ha 43,38 tys. punktów 200 punktów 5,67 ha	Oddziały: 17g, 19h, 19j, 39h, 56f, 56h, 84i, 84d, 112a, 136b, 204p, 204y, 320c, 355f, 394h, 383c, 389c
2	1. Dolesienia wybranych luk i przerzedzeń – sadzenie drzew i krzewów dostosowanych do siedliska. 2. Sadzenie zgodnych z siedliskiem gatunków drzew i krzewów w miejsce sadzonek obumarłych na skutek czynników biotycznych i abiotycznych - poprawki w nasadzeniach. 3. Sadzenie zgodnych z siedliskiem gatunków drzew i krzewów w ramach rekonstrukcji drzewostanów zniekształconych antropogenicznie (podsadzenia).	52,85 tys. szt. sadzonek	Oddziały: 5i, 5x, 6c, 19l, 31c, 56a, 75b, 82g, 85h, 112a, 137b, 149f, 208c, 208h, 266j, 304d, 338c, 355f, 384c,
3	Pielęgnowanie upraw leśnych: 1) poprawa warunków wzrostu i rozwoju drzewek i sadzonek - niszczenie roślin ograniczających wzrost; 2) motyczenie wokół sadzonek	52,03 ha 121,50 tys. szt.	Oddziały: 5i, 5j, 5x, 6b, 6c, 7c, 19l, 31c, 37f, 40m, 55a, 56a, 58c, 75b, 79a, 81f, 82g, 85h, 103b, 104d, 108d, 109g, 109f, 110g, 112a, 133b, 134c, 135h, 137b, 138a, 149f, 151c, 155a, 208c, 208h, 262a, 266j, 268d, 269c, 284b, 338c, 355f, 356g, 384d, 384c, 383b, 505b, 505c,
4	Kształtowanie struktury gatunkowej,	5,63 ha	Oddziały: 60b, 136b, 284b,

	wiekowej i przestrzennej upraw leśnych w wieku od 5 do 10 lat przez wykonywanie cięć poza okresem lęgowym ptaków przypadającym na okres 30 kwietnia – 30 czerwca; zabieg o charakterze czyszczenia wczesnego		338c, 389c
5	Kształtowanie struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanów w wieku od 11 do 20 lat przez wykonywanie cięć (ha) i formowanie strzały(szt.) drzew poza okresem lęgowym ptaków przypadającym na okres 30 kwietnia – 30 czerwca; zabieg o charakterze czyszczenia późnego	6,78 ha 300 szt.	Oddziały: 23f, 74c, 77d, 78b, 85h, 114h, 127d, 153b, 265a, 269c, 375g
6	Kształtowanie struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanów w wieku od 21 do 40 lat przez wykonywanie cięć poza okresem lęgowym ptaków przypadającym na okres 30 kwietnia – 30 czerwca; zabieg o charakterze trzebieży wczesnej	45,80 ha	Oddziały: 224h, 33j, 35j, 44f, 44g, 67d, 83d, 98m, 119f, 225c, 169d, 281d, 340b, 340c, 381b, 394l, 395j, 396d, 396h
7	Kształtowanie struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanów w wieku od 40 do 80 lat poza okresem lęgowym ptaków, przypadającym na okres 30 kwietnia – 30 czerwca; zabieg o charakterze trzebieży późnej	208,79 ha	Oddziały: 4a, 10i, 29b, 33h, 42i, 50a, 54d, 57oz, 67c, 70f, 77b, 77f, 77a, 83a, 102a, 106b, 108a, 108b, 119d, 119g, 169b, 202d, 207f, 211c, 211d, 238g, 243a, 281c, 281g, 289f, 293f, 304a, 322a, 322c, 324b, 324c, 326b, 341b, 346c, 346h, 346i, 362j, 378n, 379f, 383f, 387g, 389h, 396c, 396g, 397b
8	Przebudowa drzewostanów – dostosowanie składu gatunkowego do warunków siedliskowych – cięcia rekonstrukcyjne	7,45 ha	Oddziały: 17g, 19h, 19j, 39h, 56f, 56h, 84d, 84i, 112a, 136b, 204p, 204y, 394h
9	Monitorowanie ryzyka wystąpienia masowego pojawienia się (gradacji) owadów zagrażających trwałości realizowanych zabiegów ochronnych w ramach prowadzonej renaturyzacji drzewostanów:		Oddziały: 3h, 3l, 7c, 10k, 10h, 16d, 19h, 21a, 23d, 24j, 33a, 35c, 40k, 49p, 53m, 54g, 55a, 60b, 67h, 72d, 74c, 77f, 81i, 82g, 83a, 89a, 90a, 91c, 93d, 103f, 104d, 107t, 109g, 109j, 110a, 110b, 110g, 114c, 114f, 123a, 125a, 126b, 129l, 130a, 135g, 137c, 143g, 148a, 152a, 153a, 153b, 155b, 157b, 158a, 160b, 161f, 166a, 169b, 203g, 204g, 208f, 210c, 211c, 222a, 224b, 227h, 228j, 230w, 233b, 235c, 238g, 239a, 239k, 241a,
	1) wykładanie drzew pułapkowych;	9 szt.	
	2) wykładanie pułapek feromonowych do odłowu kornika drukarza (<i>Ips typographus</i>);	181 stanowisk	
	3) wykładanie pułapek feromonowych do odłowu brudnicy mniszki (<i>Lymantria monacha</i>);	39 stanowisk	

	4) jesienne poszukiwania owadów w ściółce	52 próby	243a, 247f, 248c, 248d, 249f, 250a, 252c, 256a, 259c, 260b, 261d, 262b, 263b, 265a, 267c, 269a, 269c, 276h, 281a, 285d, 286a, 288d, 289c, 290a, 294b, 295a, 303b, 304d, 311d, 314f, 323b, 325a, 327c, 328a, 329a, 330b, 332c, 333a, 337a, 338f, 340b, 344a, 349a, 350b, 352a, 353a, 356g, 357a, 357h, 359d, 362d, 364i, 368f, 374c, 377g, 378j, 379g, 379j, 381c, 383h, 386a, 388c, 390c, 391b, 396a,
10	Przeciwdziałanie szkodom powodowanym przez owady i grzyby dla opóźnienia procesu masowego zamierania drzew zagrażającego trwałości zabiegów renaturyzacyjnych, przez: 1) wyszukiwanie drzew zasiedlonych przez kambiofagi, np. kornikowate (<i>Scolytinae</i>) lub bogatkowate (<i>Buprestidae</i>); 2) korowanie zasiedlonego drewna leżącego; 3) zbieranie i likwidacja zasiedlonej kory;	5980 roboczogodzin	Miejsca zagrożenia w lasach objętych ochroną czynną
	4) usuwanie z drzewostanów drzew opanowanych przez owady i hubę korzeniową (<i>Heterobasidion annosum</i>), zagrażających masowym zamieraniem drzew i zwiększających zagrożenie pożarowe	115 m ³ 51 roboczogodzin 4607 m ³	
11	Rozdrabnianie (zrębkowanie) pozostających części drzew, głównie gałęzi, z częściowym pozostawieniem biomasy w ekosystemie – w miejscach planowanych zabiegów oraz w celu zmniejszenia zagrożenia pożarowego	1072 roboczogodzin	Miejsca zagrożenia w lasach objętych ochroną czynną
12	Przeciwdziałanie szkodom powodowanym w uprawach leśnych i młodnikach przez zwierzęta, przez: 1) zabezpieczanie sadzonek przed uszkodzeniem przez ssaki roślinożerne na uprawach leśnych w wieku do 5 lat: a) środkami odstrasżającymi (repelentami), b) rysakowanie, c) ogrodeniem siatką - wykonanie nowych ogrodzeń oraz naprawa istniejących;	25,34 ha 8 roboczogodzin Okolo 5769 m	Oddziały: 17g, 19h, 19j, 37g, 39h, 50g, 56f, 56h, 58h, 59c, 60b, 63b, 65a, 67h, 72a, 73f, 74c, 79a, 84i, 84d, 87i, 87t, 92d, 103f, 111k, 112a, 112c, 114f, 115d, 117g, 122g, 122l, 127b, 127i, 129l, 130d, 130g, 131d, 135f, 135g, 136a, 136b, 137a, 138a, 138g, 142b, 142f, 143a, 145d, 145f, 146d, 152a, 153a, 153b, 155b, 156b, 156c, 157b, 160b, 204p, 204y, 228, 239, 272,

	<p>2) zdjęcie osłon indywidualnych i spiralnych po ich wykorzystaniu;</p> <p>3) usunięcie starej siatki ogrodzeniowej;</p> <p>4) redukcja osobników jelenia (<i>Cervus elaphus</i>), powodujących szkody w uprawach i płodach rolnych, przy czym poziom redukcji zapewnia minimalizację powstawania szkód; poziom redukcji ustala się na podstawie wiosennej inwentaryzacji zwierząt oraz poziomu szkód powstających w uprawach i płodach rolnych;</p> <p>5) zwiększenie bazy żerowej przez uprawę poletek zaporowych - uprawa zbóż i roślin okopowych</p>	<p>0,90 tys. szt.</p> <p>1400 m</p> <p>Pozyskanie⁴⁾: do 46 szt. (byki – do 10 szt., łanie – do 30 szt., cielęta – do 6 szt.)</p> <p>3,95 ha</p>	<p>282c, 284b, 284d, 302d, 304d, 320c, 320d, 338a, 338c, 345b, 352h, 353i, 355f, 356g, 356h, 370h, 383c, 383g, 394h, 505c, 505b</p> <p>Redukcja w miejscach występowania szkód</p> <p>Oddziały: 43r, 71f, 84k, 96b, 138c, 210d, 280, 293b, 338b, 362f, 366f</p>
13	Przeciwdziałanie chorobom o charakterze epizootii – utrzymywanie zagęszczenia populacji dzików (<i>Sus scrofa</i>) na poziomie 0,1 osobnika/km ² , z uwagi na występowanie afrykańskiego pomoru świń (ASF)	Stan docelowy ⁵⁾ – 15 szt.	Obszar WPN
14	Konserwacja przeciwpożarowych stanowisk czerpania wody	5 stanowisk	Punkty czerpania: 1) jezioro Kaletnik; 2) rzeka Piertanka, w miejscowości Tartak; 3) rzeka Kamionka, w miejscowości Huta; 4) rzeka Czarna Hańcza, w miejscowości Sobolewo; 5) jezioro Wigry, w miejscowości Słupie
15	Zmniejszenie zagrożenia pożarowego lasu przez porządkowanie terenu w pasie do 30 m od dróg publicznych – okrzesywanie drzew leżących, usuwanie gałęzi i chrustu	88,28 ha	Drogi publiczne w granicach WPN w oddziałach – 5x, 8b, 8d, 50-93, 148-150 oraz pomiędzy miejscowościami: 1) Suwałki – Sejny; 2) Płociczno – Bryzgiel; 3) Krusznik – Tobołowo; 4) Mikołajewo – Maćkowa Ruda; 5) Maćkowa Ruda – Wysoki Most; 6) Wysoki Most – Wypusty; 7) Wysoki Most – Jeziorki
16	Utrzymanie dróg pożarowych i dojazdowych: 1) konserwacja nawierzchni dróg pożarowych i dojazdowych – dowóz i plantowanie kruszywa drogowego –	16,60 km	Drogi w oddziałach – 53, 54, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 97, 100, 101, 105, 109, 113, 117, 124, 125,

	równanie nawierzchni;		127, 132, 312, 313, 330, 331, 384, 388, 389, 390, 391, 395, 396, 397 oraz dojazd pożarowy nr 10 w oddziałach: 137, 138, 139, 144, 145, 153, 154, 161, 162;
	2) remont nawierzchni dróg pożarowych i dojazdowych – dostosowanie parametrów dróg pożarowych do obowiązujących przepisów prawa, w tym uzyskanie odpowiedniej szerokości szlaków – pozyskane w ramach zabiegu drewno zostanie usunięte z powierzchni ze względu na stwarzane zagrożenie pożarowe;	1) 1,55 km; - usunięcie 223 szt. drzew o łącznej masie 244 m ³ ; 2) 0,78 km, - usunięcie 43 szt. drzew o łącznej masie 26 m ³ ; 3) 1,72 km; usunięcie 102 szt. drzew o łącznej masie 124 m ³ .	Dojazd pożarowy: 1) nr 9A w oddziałach – 137-164 2) nr 8 w oddziałach – 159-161 3) nr 13 w oddziałach – 388-392
	3) remont nawierzchni drogi – dojazdu pożarowego do punktu czerpania wody na jeziorze Wigry w miejscowości Czerwony Krzyż;	0,5 km	Dojazd pożarowy nr 16 w oddziale 239;
	4) utrzymanie przejezdności dróg pożarowych i dojazdowych – powiększanie prześwitów dróg - podkrzesywanie drzew do wysokości 4 m i usuwanie krzewów wrastających w drogę	10,40 km	Drogi w oddziałach – 16, 17, 18, 19, 20, 85, 97, 107, 109, 118, 119, 120, 123, 130, 131, 221, 222, 223, 233, 266, 293, 294, 295, 310, 312
17	Czyszczenie linii oddziałowych na cele ochrony przeciwpożarowej – przywracanie przejezdności dróg i linii oddziałowych po wiatrolomach i śniegołomach	1,00 km	Obwód Ochronny Krusznik
18	Konserwacja sprzętu w bazach przeciwpożarowych – konserwacja i naprawa gaśnic; wyposażenie baz w hydronetki w miejsce gaśnic podlegających kasacji; naprawa i konserwacja narzędzi prostych i urządzeń mechanicznych będących na wyposażeniu baz	3 bazy	Bazy: „Krzywe”, „Krusznik”, „Maćkowa Ruda”
19	Remont bazy zasadniczej „Krzywe” – wymiana bramy garażowej, naprawa i konserwacja ścian i stolarki okiennej	1 szt.	Baza „Krzywe”
20	Utrzymanie łączności radiowej do celów przeciwpożarowych: 1) konserwacja radiotelefonów,	1) 16 szt.;	Pojazdy i osady WPN Osada Leszczewek

	2) wymiana masztu anteny radiowej	2) 1 szt.	
21	Organizowanie obserwacji i patrolowanie obszarów leśnych pod względem przeciwpożarowym: 1) obsługa PAD; 2) mobilne patrole naziemne	1) 600 godzin, 2) 132 patrole.	Siedziba WPN Teren WPN
22	Utrzymanie tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu: 1) konserwacja tablic przeciwpożarowych; 2) ustawianie/wymiana tablic przeciwpożarowych w terenie	1) 1 szt.; 2) 4 szt.	Obwody Ochronne Słupie Teren WPN – wg potrzeb
23	Reintrodukcja cisa pospolitego (<i>Taxus baccata</i> L.): 1) wykonanie podsadzeń: sadzenie sadzonek cisa na powierzchniach podokapowych; 2) pielęgnowanie powierzchni podsadzeń: wykaszanie roślinności zielnej oraz motyczenie wokół sadzonek	1) 1820 szt.; 2) 0,80 ha, 0,88 tys. szt.	Oddziały: 31c, 82g, 209c, 209h, 383b

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przeciwdziałanie zarastaniu zbiorowisk nieleśnych przez: 1) koszenie niepożądanego rośliności; 2) usuwanie nalotu drzew i krzewów na łąkach oraz torfowiskach z usunięciem biomasy, 3) przywracanie siedliska Natura 2000 – 6510 – łąka świeża	Okolo 49 ha	Oddziały: 21o, 24g, 141f, 172c, 172f, 172h, 205f, 214j, 220x, 220cx, 228c, 503d, 503f, 503n, 505a, 508b, działki: 6/13, 55 obręb ewidencyjny. Czerwony Krzyż, 97/10, 97/12 obręb ewidencyjny Bryzgiel, 31, 32/3 obręb ewidencyjny Leszczewek, 313 obręb Maćkowa Ruda, 244/1, 244/2 obręb Krusznik, 48/4 obręb ewidencyjny Burdeniszki
2	Redukcja osobników jelenia (<i>Cervus elaphus</i>), powodujących szkody w uprawach i płodach rolnych, przy czym poziom redukcji zapewnia minimalizację powstawania szkód; poziom redukcji ustala się na podstawie wiosennej inwentaryzacji zwierząt oraz poziomu szkód powstających w uprawach i płodach rolnych	Pozyskanie ⁴⁾ do 46 sztuk	Obszar WPN
3	Przeciwdziałanie chorobom o charakterze epizootii – utrzymywanie zagęszczenia	Stan docelowy ⁵⁾	Obszar WPN

populacji dzików (<i>Sus scrofa</i>) na poziomie 0,1 osobnika/km ² , z uwagi na występowanie afrykańskiego pomoru świń (ASF)	15 szt.	
---	---------	--

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Zarybienia gatunkami ryb charakterystycznymi dla obszaru WPN, w szczególności gatunkami drapieżnymi, zagrożonymi spadkiem liczebności i narażonymi na wyginięcie: 1) sieja (<i>Coregonus lavaretus</i>) ³⁾ ; 2) sielawa (<i>Coregonus albula</i>) ³⁾ ;	Do: 1) 2,1 mln osobników, w tym do 20 tys. narybku jesiennego; 2) 0,2 mln osobników, w tym do 1 tys. narybku jesiennego Do: 1) 25 mln osobników; 2) 0,5 mln osobników; 3) do 5 mln osobników.	Oddziały: 1) 188 (jezioro Wigry); 2) 199 (jezioro Mulaczysko). Oddziały: 1) 188 (jezioro Wigry); 2) 199 (jezioro Mulaczysko); 3) 185 (jezioro Pierty).
	3) szczupak (<i>Esox lucius</i>) ³⁾ ;	Do: 1) 2,1 mln osobników; 2) 230 tys. osobników; 3) 80 tys. osobników; 4) 30 tys. osobników; 5) 20 tys. osobników.	Oddziały: 1) 188 (jezioro Wigry); 2) 185 (jezioro Pierty); 3) 195a (Jezioro Długie); 4) 198a (jezioro Krusznik); 5) 187 (jezioro Omulówek), 199 (jezioro Mulaczysko), 190 (jezioro Leszczewek), 189a (jezioro Postaw), 196a (Jezioro Okrągłe).
	4) lin (<i>Tinca tinca</i>) ³⁾ ;	Do: 1) 550 kg; 2) 140 kg.	Oddziały: 1) 188 (jezioro Wigry); 2) 185 (jezioro Pierty).

	5) pstrąg potokowy (<i>Salmo trutta m. fario</i>) ³⁾ ;	Do 4000 osobników	Oddział 401a,b (rzeka Czarna Hańcza na odcinku Wysoki Most – Studziany Las)
	6) węgorz europejski (<i>Anguilla anguilla</i>) ³⁾	Do 140 kg	Oddział 188 (jeziro Wigry)
2	Odłów tarlaków niektórych gatunków ryb na potrzeby hodowli materiału zarybieniowego w wylęgarni ryb WPN w miejscowości Tartak	1. Sielawa (<i>Coregonus albula</i>) do 3500 kg. 2. Sieja (<i>Coregonus lavaretus</i>) do 700 kg. 3. Szczupak (<i>Esox lucius</i>) do 1200 kg.	Oddziały: 188 (jeziro Wigry), 185 (jeziro Pierty), 187 (jeziro Omułówek), 189 (jeziro Postaw)
3	1. Zimowe koszenie trzciny pospolitej i częściowe usuwanie skoszonej biomasy w celu: 1) poprawy warunków krążenia wód w strefie płytkiego litoralu; 2) poprawy stanu i warunków bytowania ptaków gniazdujących wśród roślinności wynurzonej. 2. Pozostawianie około 30% biomasy w jeziorze, w celu zapewnienia odpowiedniej ilości substratu dla ikry składanej przez ryby	Do 20 ha	Oddział 188A (jeziro Wigry – Zatoka Zadworze, Płoso Północne i Południowe)
4	Kształtowanie właściwej struktury gatunkowej, wielkościowej oraz liczebności w zespołach ryb – odłowy regulacyjne sprzętem ciągnionym/stawnym. W jeziorach typu sielawowego odłowy sprzętem ciągnionym będą wykonywane w okresie od 1 maja do 31 października. Dopuszcza się stosowanie sprzętu ciągnionego poza wyżej wymienionym okresem w celu realizacji odłowów stynki (<i>Osmerus eperlanus</i>)	1. Sielawa (<i>Coregonus albula</i>) do 25000 kg. 2. Sieja (<i>Coregonus lavaretus</i>) do 100 kg. 3. Węgorz europejski (<i>Anguilla anguilla</i>) do 500 kg. 4. Szczupak (<i>Esox lucius</i>) do 1000 kg. 5. Lin (<i>Tinca tinca</i>) do 1000 kg. 6. Okoń (<i>Perca fluviatilis</i>) do 700 kg. 7. Leszcz (<i>Abramis brama</i>) do 3000 kg. 8. Płoc (<i>Rutilus rutilus</i>) do 3000 kg. 9. Stynka	Oddziały: 185 (jeziro Pierty), 187 (jeziro Omułówek), 188 (jeziro Wigry), 189 (jeziro Postaw), 190 (jeziro Leszczewek), 199 (jeziro Mulaczysko)

		(<i>Osmerus eperlanus</i>) do 10000 kg	
5	1. Monitorowanie różnorodności biologicznej rakowatych (<i>Astacidae</i>). 2. Monitorowanie i ograniczanie liczebności raka pręgowatego (<i>Orconectes limosus</i>) i sygnałowego (<i>Pacifastacus leniusculus</i>) – odłowy kontrolne pułapkami żywołowymi (racznikami)	Według potrzeb	Oddziały: 188 (jeziro Wigry), 192a (Jeziro Białe Wigierskie), 195a (Jeziro Długie Wigierskie), 196a (Jeziro Okrągłe)
6	Utrzymanie populacji i badanie postępu procesu restytucji siei (<i>Coregonus lavaretus</i>): 1) odłowy kontrolne sprzętem stawnym; 2) zarybienia.	120,08 ha; Do: 1) 100 tys. osobników, w tym do 5 tys. narybku jesiennego; 2) 20 tys. osobników, w tym do 1 tys. narybku jesiennego	Oddziały: 1) 192a (jeziro Białe Wigierskie); 2) 199a (jeziro Mulaczysko) Oddziały: 1) 192a (jeziro Białe Wigierskie); 2) 199a (jeziro Mulaczysko)
7	Remont i modernizacja systemu zaopatrywania w wodę ośrodka hodowli materiału zarybieniowego w miejscowości Tartak: 1) remont jazu; 2) odbudowa kładki	Jaz – szerokość 5 m, kładka – długość 5 m, szerokość 1,5 m	Oddział 36An
8	Monitoring badawczy ichtiofauny, pierwotniaków i fitoplanktonu w jeziorach dystroficznym – odłowy ryb sprzętem stawnym oraz pobór prób wody z wybranych jezior	2,09 ha	Oddziały: 204ax (jeziro Ślepe Krzyżańskie), 231mx (jeziro Ślepe Zielone), 231z (jeziro Sucharek koło miejscowości Bryzgiel)

D. Inne – monitoring, eliminowanie obcych i inwazyjnych gatunków roślin, ochrona walorów widokowych oraz utrzymanie infrastruktury technicznej, związanej z udostępnianiem obszaru WPN oraz działalnością edukacyjną

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Monitorowanie stanu różnorodności biologicznej wybranych grup roślin, zwierząt i grzybów, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków	11 396,39 ha	Obszar ochrony czynnej

	zagrożonych i rzadkich oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania w ramach sieci Natura 2000. 2. Monitorowanie obecności inwazyjnych gatunków roślin i zwierząt obcego pochodzenia		
2	Eliminowanie inwazyjnych gatunków roślin: 1) usuwanie niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens glandulifera</i>) – wrywanie, koszenie, wywóz i utylizacja w kompostowniku; 2) usuwanie trojeści amerykańskiej (<i>Asclepias syriaca</i>) – wrywanie, przekopywanie stanowisk; 3) usuwanie rdestowca ostrokończystego (<i>Reynoutria japonica</i>) – co najmniej 3-krotne wrywanie w ciągu sezonu wegetacyjnego; 4) usuwanie nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>) – wrywanie, przekopanie gleby; 5) usuwanie czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) – wycinanie, usuwanie odrośli, karczowanie. 6) usuwanie róży pomarszczonej (<i>Rosa rugosa</i>) – wrywanie, wykopywanie korzeni, usuwanie odrośli	Około 26,73 ha Około 0,8 ha 1240 m ² Około 130 m ² Około 11,72 tys. szt., około 2,57 ha Około 0,30 ha	Obwody Ochronne Lipniak, Krzywe, Leszczewek, Gawarzec, Słupie, Powały, Mikołajewo Oddział 206 Oddziały: 149j, 156d, 158a,c, 178l Oddziały: 117t, 172h, 214c Oddziały: 140g, 148g, 204f, 272c, 283i, 357b, 357c, 357h, Oddziały: 37bb, 375c
3	Wykaszenie roślinności utrudniającej poruszanie się turystom i zagrażającej ich bezpieczeństwu w miejscach odpoczynku, postoju pojazdów i biwakowania	2 ha	Obwody Ochronne Lipniak, Krzywe, Leszczewek, Gawarzec, Słupie, Mikołajewo, Wysoki Most
4	Utrzymanie kładek – wykaszanie roślinności pod kładką w dolinie rzeki Czarna Hańcza	Na długości 165 m do 0,5 m od krawędzi kładki	Oddziały: 110b,c,d, 98Aa
5	Utrzymanie drożności szlaków turystycznych – powiększanie prześwitu na odcinkach szlaków pieszych, rowerowych, ścieżkach edukacyjnych	27,5 km	Obwody Ochronne Lipniak, Krzywe, Leszczewek, Wysoki Most
6	Czyszczenie i impregnacja pomostu nad Jeziorem Długim	34 m ²	Odwód Ochronny Gawarzec, oddział 117t
7	Modernizacja przystani dla jednostek pływających przy Muzeum Wigier	Pomost o długości 11 m, hangar dla łodzi edukacyjnej, sanitariat kontenerowy	Jeziro Wigry, oddział 188a, część lądowa – działka nr 425 obręb ewidencyjny Leszczewek
8	Odbudowa kładki na przesmyku między	Długość 80 m oraz 2	Oddział 190a

	jeziorami Wigry i Leszczewek	zjazdy po 3 m	
9	Oznakowanie wypłyceń – ustawienie boi ostrzegawczych	50 sztuk	Oddział 188 (jeziro Wigry)
10	Oznakowanie toru wodnego (boje ostrzegawcze) oraz ustawienie boi cumowniczych na terenie przestani przy klasztorze wigierskim	15 sztuk	Oddział 188 (jeziro Wigry)
11	Oznakowanie szlaku kajakowego znakami pionowymi	4 sztuki	Oddział 188 (jeziro Wigry) i 189 (jeziro Postaw)
12	Przegląd i uzupełnienie oznakowania szlaków pieszych i rowerowych	Długość 250 km	Obszar ochrony czynnej
13	Naprawa nawierzchni tras narciarskich podczas zlodowaceń	8,5 km	Obwód Ochronny Krzywe, Oddziały: 45, 46, 47, 48, 49, 63, 64, 65, 66, 67, 68
14	Prace porządkowe wokół Ośrodka Edukacji Środowiskowej Słupie – wykaszanie roślinności, wycinanie odrostów krzewów, sprzątanie	Powierzchnia 250 m ²	Obwód Ochronny Słupie, oddział 149I
15	Wymiana i uzupełnienie tablic informacyjnych, ostrzegawczych i edukacyjnych	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
16	Modernizacja bazy czynnej ochrony ekosystemów wodnych w miejscowości Czerwony Folwark – remont hangarów nawodnych z pomostami, budowa cumowiska, nabrzeża z dźwigiem, budowa budynku, zagospodarowanie terenu	Hangary nawodne – 3 szt., pomosty – 2 szt., cumowisko – 1 szt., nabrzeże z dźwigiem – 1 szt., budynek – 1 szt.	Oddziały: 183Acx,d, 189
17	Usuwanie drzew niebezpiecznych przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych i w miejscach odpoczynku	1) 35 szt. 2) 30 szt.	1) Obwód Ochronny Mikołajewo 2) Wysoki Most
18	Utrzymanie czystości – sprzątanie i wywóz odpadów	Według potrzeb	Obszar Ochrony Czynnej
19	Działania związane z próbą odtworzenia miejsc bytowania dla dziko żyjących pszczół: 1) wykonanie zasiedlenia, obsługa i coroczne przeglądy barci oraz kłód bartnych; 2) wprowadzenie miododajnych odmian leśnych drzew i krzewów owocowych w pobliżu barci pszczelich - sadzenie, ogrodzenie powierzchni	16 sztuk 450 szt., 250 mb	Oddziały: 48, 49, 304, 322, 323
20	Budowa parkingu z kruszywa naturalnego na Piaskach	wymiary 30 x 6 m; usunięcie drzew: świerk 17 szt. – obwody od 20 do 110 cm; dąb 6 szt. –	Obwód Ochronny Mikołajewo, oddział 211b

		obwody od 20 do 80 cm; sosna 2 szt. – obwody 67 i 70 cm; osika 1 szt. – obwód 150 cm	
21	Budowa parkingu z kruszywa naturalnego w Monkiniach	wymiary 40 x 6 m; usunięcie drzew: sosna 6 szt. – obwody od 120 do 150 cm; klon 1 szt. – obwód 130 cm; grusza 1 szt. – obwód 60 cm; dąb 1 szt. – obwód 50 cm	Obwód Ochronny Krusznik, oddział 251a
22	Wykonanie i ustawienie wiaty ze stołem i ławami (ławostółu)	Wiąta 6-osobowa – 1 szt.	Obwód Ochronny Wysoki Most, oddział 354d
23	Bieżące remonty istniejących urządzeń turystycznych wynikające ze zdarzeń losowych, dewastacji i naturalnego zużycia obiektów zlokalizowanych przy szlakach turystycznych i drogach	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
24	Remont kładki w Cimochowiznie (wymiana pokładu i barierki)	Długość 267 m, szer. 1,5 m	Oddział 188a
25	Wykonanie barier z wypełnieniem z bali wokół parkingu leśnego „Samle I”	Łączna długość 55 m	Obwód Ochronny Krzywe, oddział 39n
26	Wykonanie zasiedlenia, obsługa i coroczne przeglądy barci oraz kłód bartnych	16 sztuk	Oddziały: 48, 49, 304, 323

III. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przeciwdziałanie zarastaniu zbiorowisk nieleśnych: 1) koszenie roślinności, usuwanie drzew i krzewów pojawiających się w ramach sukcesji naturalnej na łąkach oraz torfowiskach wraz z usunięciem biomasy; 2) wypas zwierząt hodowlanych na gruntach WPN;	Około 22,14 ha 9,98 ha	Oddziały: 178n, 178o, 178p, 201n, 201x, 201y, 220w, 284h, 301a, 304f Oddziały: 140k, 141c, 141h, 148c, 149a, 149b, 149c, 149d, 284h, 284i

	<p>3) utrzymanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przez stosowanie płodozmianu tradycyjnych upraw, w tym:</p> <p>a) użytkowanych na potrzeby WPN,</p> <p>b) wdzierżawionych rolnikom</p>	<p>32,26 ha</p> <p>Okolo 80 ha</p>	<p>Oddziały: 27k, 39a, 40a, 49a, 62i, 62j, 62g, 62h, 85f, 107k, 201n, 201o, 203b, 203c, 206k, 206bx, 214i, 243i, 283b, 283f, 299r, 299s, 299w, 307b, 376c, 377b, 393d</p> <p>Oddziały: 5b, 5d, 5f, 9d, 9f, 9g, 9o, 9p, 9t, 9ax, 12x, 12bx, , 36Ai, 36Af, 36Aj, 36Ak, 39g, 39k, 39m, 85a, 117l, 117n, 117r, 175g, 175j, 175k, 175hx, 175kx, 175mx, 175nx, 175lx, 175rx, 175ox, 175hy, 178a, 178b, 178c, 178f, 201b, 201c, 201f, 201n, 201Ag, 201Ai, 201Aj, 201Ak, 201Al, 201Am, 201An, 201Ao, 201Ap, 201As, 201At, 201Aw, 201Ax, 201Ay, 201Az, 201Abx, 201Acx, 204a, 204b, 204c, 204g, 204h, 204i, 204k, 204l, 204m, 206f, 206g, 206h, 206k, 206m, 206n, 206o, 206s, 206ax, 206cx, 206dx, 206ix, 206jx, 206lx, 214i, 214j, 216j, 218cx, 218fx, 218gx, 220a, 220w, 221Af, 228c, 228l, 230b, 231zx, 239c, 240j, 240k, 240p, 240r, 240t, 244a, 244b, 283b, 283c, 283d, 283f, 299a, 300b, 300d, 300g, 301a, 301t, 301w, 301x, 301y, 301ax, 301cx, 301dx</p>
<p>2</p>	<p>Przeciwdziałanie szkodom powodowanym przez ssaki roślinożerne w uprawach i płodach rolnych przez:</p> <p>1) zwiększanie bazy żerowej – uprawę poletek zaporowych - uprawa zbóż i roślin okopowych;</p> <p>2) redukcja osobników jelenia (<i>Cervus elaphus</i>), powodujących szkody w uprawach i płodach rolnych, przy czym poziom redukcji zapewnia minimalizację powstawania szkód; poziom redukcji ustala się na podstawie wiosennej inwentaryzacji zwierząt oraz poziomu szkód powstających w uprawach i płodach rolnych;</p>	<p>1,56 ha</p> <p>Pozyskanie⁴⁾ do 46 sztuk</p>	<p>Oddziały: 106f, 304f</p> <p>Obszar WPN</p>
<p>3</p>	<p>Przeciwdziałanie chorobom o charakterze epizootii – utrzymywanie zagęszczenia populacji dzików (<i>Sus</i></p>	<p>Stan docelowy⁵⁾: 15 szt.</p>	<p>Obszar WPN</p>

	<i>scrofa</i>) na poziomie 0,1 osobnika/km ² , z uwagi na występowanie afrykańskiego pomoru świń (ASF)		
4	Eliminowanie inwazyjnych obcych gatunków roślin: 1) usuwanie trojeści amerykańskiej (<i>Asclepias syriaca</i>) – wrywanie, przekopywanie gleby na stanowiskach, usuwanie korzeni i odrośli; 2) usuwanie rdestowca ostrokończystego (<i>Reynoutria japonica</i>) – co najmniej 3-krotne wrywanie w ciągu sezonu wegetacyjnego; 3) usuwanie nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>) – wrywanie, przekopanie gleby;	Około 1,0 ha Około 1000 m ² Około 0,09 ha	Oddziały: 1) 201, 206; 2) 93Ag; 3) 49h, 49m, 49k;
	4) usuwanie róży pomarszczonej (<i>Rosa rugosa</i>) – wrywanie, wykopywanie korzeni, usuwanie odrośli	Około 3080 m ²	4) 201n, 201x, 228.
5	Monitorowanie stanu różnorodności biologicznej oraz kierunków i dynamiki zmian procesów przyrodniczych: 1) monitorowanie zagrożonych i rzadkich gatunków roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych; 2) monitorowanie inwazyjnych gatunków obcych roślin i zwierząt.	2986,31 ha	Obszar ochrony krajobrazowej

B. Inne – ochrona walorów widokowych oraz utrzymanie infrastruktury technicznej, związanej z udostępnianiem obszaru WPN i z działalnością edukacyjną

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Organizacja ruchu turystycznego przez wykaszanie roślinności utrudniającej poruszanie się i zagrażającej bezpieczeństwu turystów w miejscach odpoczynku, postoju pojazdów i biwakowania	2,5 ha	Obwody Ochronne Krzywe, Leszczewek, Gawarzec, Mikołajewo, Wysoki Most
2	Zagospodarowanie cumowiska łodzi „Zakąty” – ustawienie stojaków do zimowego przetrzymywania łodzi	10 szt.	Obwód Ochronny Krusznik, oddział 230d
3	Modernizacja wystawy etnograficznej w Krzywem	Budynek długości 18,5 m, szerokości 6 m	Obwód Ochronny Krzywe, oddział 49j
4	Zagospodarowanie miejsca widokowego na Półwyspie Klasztornym	platforma o wymiarach 4 x 10 m, bariera o długości 10 m, ścieżka dojścia o długości 40 m, 1 toaleta	Oddział 175gy

		kompostująca	
5	Wzmocnienie skarp przy mostku na przesmyku między jeziorami Wigry i Postaw	4 szt.	Oddział 175hy
6	Modernizacja obiektu edukacyjno-turystycznego „Dziupla”	Budynek długości 16 m, szerokości 6 m	Obwód Ochronny Krzywe, oddział 49h, i
7	Utrzymanie osi widokowych – usuwanie podrostów drzew i krzewów na przedpolu punktów widokowych: 1) na przystanku kolejki wąskotorowej „Binduga”; 2) nad Zatoką Słupiańską Jeziora Wigry	0,5 ha	1) Obwód Ochronny Powały, oddział 379b; 2) Obwód Ochronny Słupie, oddział 150f.
8	Wymiana i uzupełnienie tablic informacyjnych, ostrzegawczych i edukacyjnych	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
9	Dostarczenie drewna opałowego w następujących miejscach: 1) pole biwakowe „Bindużka”; 2) miejsce edukacji „Dziupla”; 3) Ośrodek Edukacji Środowiskowej Słupie	5 m ³ 3 m ³ 2 m ³	Obwód Ochronny Wysoki Most, oddział 337c Obwód Ochronny Krzywe, oddział 49i Obwód Ochronny Słupie, oddział 149l
10	Budowa ogrodzenia przy osadzie Lipniak i Lipowe	100 m 65 m	Obwód Ochronny Lipniak, oddział 9h Obwód Ochronny Lipowe, oddział 307b
11	Utrzymanie czystości – sprzątanie i wywóz odpadów	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
12	Modernizacja bazy czynnej ochrony ekosystemów wodnych w miejscowości Czerwony Folwark: 1) rozbiórka budynków; 2) budowa budynków; 3) zagospodarowanie terenu; 4) odnowienie wystawy rybackiej	3 budynki 2 budynki 2440 m ² 1 zestaw eksponatów	Obwód Ochronny Leszczewek, oddział 183Ar,w
13	Remont i modernizacja systemu zaopatrywania w wodę oraz zaplecza ośrodka hodowli materiału zarybieniowego w Tartaku: 1) remont kanału ulgi; 2) wymiana rurociągów odprowadzających wodę; 3) budowa budynku technicznego	Długość 50 m Długość 27 m Powierzchnia 15 m ²	Oddział 36Am
14	Budowa parkingu z kruszywa naturalnego w Czerwonym Krzyżu	Wymiary 18 x 6 m; Usunięcie 15 szt. sosen o obwodach od 27	Obwód Ochronny Mikołajewo, oddział 228l

		do 105 cm	
15	Przegląd i uzupełnienie oznakowania szlaków pieszych i rowerowych	Długość 250 km	Obszar ochrony krajobrazowej
16	Wykonanie i ustawienie wiaty ze stołem i ławami (ławostołu)	Wiaty 6-osobowa – 1 szt.	Obwód Ochronny Wysoki Most, oddział 284h
17	Odbudowa wieży widokowej w Gawrych Rudzie	Wysokość do 15 m, powierzchnia zabudowy do 45 m ²	Działka nr ewidencyjny 128/6, obręb Gawrych Ruda
18	Remont kładki w Cimochowiznie - wymiana pokładu i barierek	Długość 267 m, szerokość 1,5 m	Oddział 188a
19	Prace porządkowe na cmentarzu staroobrzędowców w Rosochatym Rogu	0,15 ha	Działka 224, obręb ewidencyjny Rosochaty Róg
20	Remont infrastruktury ścieżki edukacyjnej „Płazy” – wymiana tablic informacyjnych i przejazdów, modernizacja kładki i ławostołu, odnowienie oznakowań	Długość 4,2 km	Oddziały: 201Ar, s, t, z, ax, bx, gx, ix, jx
21	Zabezpieczenie skarpy nad jeziorem Wigry w Czerwonym Krzyżu, w celu zatrzymania procesu erozji gleby – ustawienie płotków z gałęzi świerkowych	Okolo 150 m	Oddział 228 l
22	Bieżące remonty istniejących urządzeń turystycznych zniszczonych w wyniku zdarzeń losowych, dewastacji i naturalnego zużycia	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

Objaśnienia:

- 1) Obszary zajmowane przez ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne zostały przestrzennie podzielone na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą oraz pododdziały oznaczone małą literą. Podział na oddziały, pododdziały oraz obręby i obwody ochronne przyjęto zgodnie z Leśną Mapą Numeryczną (LMN) Wigierskiego Parku Narodowego, według stanu na dzień 1 stycznia 2012 r. LMN znajduje się w Systemie Informacji Przestrzennej (SIP) w siedzibie Dyrekcji Wigierskiego Parku Narodowego w miejscowości Krzywe. Podział na obszary objęte ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową przyjęto zgodnie z mapą pod tytułem: „Mapa stref ochrony Wigierskiego Parku Narodowego”, sporządzoną w skali 1:20 000, według stanu na dzień 1 stycznia 2014 r. Podział na działki geodezyjne i obręby ewidencyjne jest zgodny z mapami ewidencji gruntów. Mapy znajdują się w siedzibie Wigierskiego Parku Narodowego, w miejscowości Krzywe.
- 2) WPN – Wigierski Park Narodowy.
- 3) Zarybianie będzie dokonane w oparciu o materiał zarybieniowy o cechach właściwych lokalnym populacjom ryb, w celu stabilizacji składów jakościowych i ilościowych populacji ryb występujących na terenie Wigierskiego Parku Narodowego.
- 4) Podana wartość redukcji osobników jelenia (*Cervus elaphus*) dotyczy pozyskania łącznie na obszarze Wigierskiego Parku Narodowego.
- 5) Stan docelowy dla populacji dzika (*Sus scrofa*) dotyczy całego obszaru Wigierskiego Parku Narodowego.